Letter to Editor

The need for reviewing of log books in Birjand University of Medical Sciences clinical wards

Zoya Tahergorabi[1], Mitra Moodi[2], Tooba Kazemi[3]

Clinical education can be taken as a facilitating activity for learning in the clinical settings in which students gain experiences from patients' bedside and apply their previously learned concepts through their interactions with their teachers and routine works. Clinical education provides an opportunity for students to transform their theoretical knowledge into diverse intellectual and psychomotor skills essential to patient care.

The evaluation process of teaching and learning is one of the noticeable activities in educational institutions because the training of skilled and competent manpower, to a large extent, is dependent on this process. The use of modern educational techniques, increasing productivity, and ultimately enhancing the effectiveness of educational centers is the goal followed all over the world but, this is more emphasized in the field of medical sciences that are directly connected with maintaining and improving the health of people and society. This is why for more effectiveness of medical education applying new methods is necessitated.

One of the evaluated and structured methods focusing on learning experiences in education is "logbook". Logbook is a simple means for learners, a framework for organizing various educational activities and recording them. One of the unique characteristics of a logbook is that it requires students acquire a certain number of skills. This causes the students to do their tasks as planned and objectively too; and thanks to repetition and practice they would prevent probable errors.

At present, a lot of clinical education aspects are different than in the past. Technology development, changes in the pattern of people's lifestyle and higher exposure to environmental risk factors (Such as the development of chemical industry, natural or synthetic chemicals, biological agents including viruses and other microorganisms, behavioral factors including psychological stress and drug addiction) cause changes in the pattern of diseases in general and particularly in the domain of communicable and non-communicable diseases.

Therefore, in accord with these changes, the graduates and scholars are expected to promote their skills and abilities. Since, identification and analysis of the effectiveness of educational needs are prerequisite for a successful educational system, revision and continuous reviewing of educational programs based on the possibilities, conditions, and new needs are inevitable.

Thus, the results of a study on 233 medical students passing their clinical stage (externs or interns) in Birjand University of Medical Sciences in the academic year 2016-2017 showed that 24.5% of them knew high or very high helpful completion of their log books activities in attaining of clinical wards skills and 74.5% expressed the necessity of reviewing available log books in clinical wards.

[1] *Medical Toxicology And Drug Abuse Research Center(MTDRC), Department of Physiology, School of Medicine, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.*
[2] ***Corresponding Author;*** *Social Determinants of Health Research Center, Department of Health Education, School of Health , Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.*
Email: mitra_m2561@yahoo.com Tel: +985632381251
[3] *Birjand CardioVascular Diseases Research Center, School of Medicine, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.*

According to the obtained results the necessity of reviewing log books used in clinical wards of BUMS considering the latest clinical issues, diseases- including emerging and reemerging ones- and diagnostic - therapeutic methods in accordance with changes in diagnostic - therapeutic guidelines using the newest resources is critically felt.

Furthermore, due to the pervasive use of electronic log books in recent years in medical universities across the country that are in line with developments and innovations in medical education, it is recommended that the log books at this university too, should be presented and evaluated electronically. Electronic log books with ongoing record of activities and clinical techniques based on educational objectives, in addition to learning consolidation, determine unavailable measures to achieve clinical objectives and, thus, cause regular monitoring and evaluation on the part of students.

Key Words: Logbook, Education, Students, Medical, Evaluation.

Journal of Birjand University of Medical Sciences. 2017; 24 (2): 154-157

Received: May 20, 2017 ***Accepted: June 7, 2017***

نامه به سردبیر

ضرورت بازنگری لاگ‌بوک در بخش‌های بالینی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

زویا طاهرگورابی[1]، میترا مودی[2]، طوبی کاظمی[3]

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. 1396؛ 24 (2): 154-157.

دریافت: 1396/02/30 پذیرش: 1396/03/17

[1] مرکز تحقیقات سوء مصرف مواد و مسمومیت ها ، گروه فیزیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

[۲] **نویسنده مسئول:** مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

آدرس: بیرجند- دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- دانشکده بهداشت

تلفن: 05632381251 پست الکترونیک: mitra_m2561@yahoo.com

[3] مرکز تحقیقات بیماریهای قلب و عروق، گروه قلب، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

آموزش بالینی را می‌توان به‌صورت فعالیتی تسهیل‌کننده برای یادگیری در محیط بالینی دانست که در طی آن دانشجویان با حضور بر بالین بیمار تجربیاتی کسب می‌کنند و در تعامل با استاد و محیط، مفاهیم آموخته‌شده را در عمل به‌کار می‌گیرند. در آموزش بالینی، فرصتی برای دانشجو فراهم می‌آید تا دانش نظری خود را به مهارت‌های ذهنی، روانی و حرکتی متنوعی که برای مراقبت از بیمار ضروری است، تبدیل کند(1).

ارزشیابی، فرآیند یاددهی و یادگیری از فعالیت‌های مورد توجه در مؤسسات آموزشی است؛ زیرا تربیت نیروی انسانی متبحّر، کارآزموده و دارای صلاحیت، به میزان زیادی وابسته به این فرآیند است. به‌کارگیری تکنیک‌های نوین آموزشی، افزایش بهره‌وری مراکز آموزشی و در نهایت ارتقای کارآیی، هدفی است که در تمامی مراکز آموزشی دنیا دنبال می‌شود؛ اما در مورد رشته‌های علوم پزشکی که به‌طور مستقیم با حفظ و ارتقای سلامت مردم و جامعه در ارتباط هستند، از توجه بیشتری برخوردار است و سعی بر آن است تا با استفاده از روش‌های جدید بتوان میزان اثربخشی آموزش پزشکی را بهتر نمود(1).

یکی از شیوه‌های ارزشیابی که دارای ساختار بوده و بر تجربیات یادگیری در طول دوره آموزش متمرکز می‌باشد، لاگ‌بوک یا آموزش‌نامه است. آموزش‌نامه، وسیله ساده‌ای برای فراگیران و چارچوبی برای سازماندهی و ثبت فعالیت‌های آموزشی مختلف آنان می‌باشد. یکی از خصوصیات منحصر به فرد آموزش‌نامه، موظّف‌کردن دانشجویان به انجام تعداد مشخصی مهارت است. این مشخصه موجب می‌شود، دانشجویان وظایف خود را به‌صورت برنامه‌ریزی‌شده و هدفمند انجام دهند و با تکرار و تمرین، از بروز اشتباهات جلوگیری کنند(2).

در حال حاضر بسیاری از جنبه‌های مرتبط با آموزش بالینی، نسبت به گذشته تفاوت نموده است. توسعه فناوری، تغییرات الگوی زندگی فردی یا همان سبک زندگی و مواجهه بیشتر با عوامل خطرساز محیطی (مانند: توسعه صنایع شیمیایی، مواد شیمیایی طبیعی یا مصنوعی، عوامل بیولوژیک شامل: ویروس‌ها و سایر میکروارگانیسم‌ها، عوامل رفتاری شامل: تنش‌های روانی و اعتیاد دارویی)، باعث تغییر در الگوی بروز بیماری‌ها به‌طور عام‌تر و به‌ویژه در زمینه بیماری‌های واگیر و غیرواگیر شده است. بنابراین متناسب با

این تغییرات، انتظار می‌رود مهارت‌ها و توانمندی‌های فارغ‌التحصیلان و دانش‌آموختگان نیز ارتقا یابد. از آنجایی که شناخت و تحلیل اثربخشی نیازهای آموزشی، پیش‌نیاز یک سیستم آموزشی موفق است، تجدیدنظر و بازنگری مستمر برنامه‌های آموزشی مبتنی بر امکانات، شرایط و نیازهای جدید، امری اجتناب‌ناپذیر است(3).

در همین راستا، نتایج مطالعه‌ای که بر روی 233 نفر از دانشجویان پزشکی مقطع بالینی (کارآموز و کارورز) دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال تحصیلی 96-1395 انجام شد، نشان داد که 24/5 درصد دانشجویان انجام و تکمیل فعالیت‌های لاگ‌بوک را در یادگیری مهارت‌های بخش بالینی در حدّ زیاد و خیلی زیاد مفید دانستند و 70/8 درصد، ضرورت بازنگری لاگ‌بوک‌های موجود در بخش‌های بالینی را بیان کردند(4).

بنا بر نتایج مطالعه‌ای که در بالا به آن اشاره شد، ضرورت بازنگری لاگ‌بوک‌های مورد استفاده در بخش‌های بالینی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند براساس آخرین نکات بالینی، بیماری‌ها شامل بیماری‌های بازپدید و نوپدید و روش‌های تشخیصی- درمانی متناسب با تغییرات در گایدلاین‌های تشخیصی- درمانی با استفاده از جدیدترین منابع، احساس می‌شود.

با توجه به استفاده فراگیر از لاگ‌بوک‌های الکترونیک در سال‌های اخیر در دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور که در راستای تحوّل و نوآوری در آموزش علوم پزشکی می‌باشد، پیشنهاد می‌شود لاگ‌بوک‌ها در این دانشگاه نیز به‌صورت الکترونیک ارائه و ارزشیابی شوند. لاگ‌بوک الکترونیک با ثبت مداوم فعالیت‌ها و تکنیک‌های بالینی بر اساس اهداف آموزشی، علاوه بر تثبیت یادگیری، موارد عدم دستیابی به اهداف بالینی را مشخص می‌کند و به این طریق نظارت و ارزشیابی دانشجو به‌طور منظم صورت می‌گیرد.

منابع:

1- Sanatkhani M, Molla Z, Akbari M. Evaluation of the Students' Perception about Clinical Education and Examination in Mashhad School of Dentistry (Iran) in 2009. J Mash Dent Sch. 2012; 36(3): 211-22. [Persian]

2- Javadi Z, Heidari A, Shoeibia A, Dadgar-Moghadam M. The Predicting Validity of Electronic Logbook Software for Success Rate of the Residents in Promotion Exam, Mashhad School of Medicine, Iran. Strides Dev Med Educ. 2016; 13(3): 281-7. [Persian]

3- Emami H, Aghdasi M, Asousheh A. Electronic learning in medical education. Research in Medicine. 2009; 33 (2): 102-111. [Persian]

4- Tahergorabi Z, Moodi M, Kazemi T, Hemmati M. The Efficacy of existing logbooks in clinical wards from medical students' viewpoint in Birjand University of Medical Sciences, Iran, in fall 2016. J Isfahan Med Sch 2017; 35(420): 163-9. [Persian]